
Oficiální vyjádření

Intermitentní auskultace pro monitorování stavu plodu během porodu

Úvod

Poslech srdeční frekvence plodu během porodu je důležitá metoda, jak zjistit, zda se dítěti daří. Jedná se o formu screeningu, jehož účelem je odhalit případy, kdy je plod ohrožen sníženým množstvím kyslíku a mohla by mu pomoci intervence do porodu. Normální srdeční frekvence plodu naopak může ženu, její rodinu i porodní asistentku ujistit, že se plodu při porodu daří.¹ Zachytí-li porodní asistentka anomálie v srdeční akci plodu, může tak lépe rozpoznat případy, kdy je dítě ohroženo perinatální mortalitou či morbiditou. Tu může způsobit metabolická acidóza nebo cerebrální hypoxie plodu, existuje ovšem celá škála faktorů, které mohou vést k přidušení dítěte v děloze během porodu.² Porodní asfyxii mohou způsobit faktory, které nastaly v průběhu těhotenství nebo před porodem, spíše než že by ji mohl způsobit porod jako takový.

Srdeční frekvenci plodu můžeme poslouchat dvěma způsoby:

1. Intermitentní auskultací (IA) pomocí fetálního stetoskopu nebo doppleru.
2. Kontinuální elektronickou monitorací plodu (EFM) pomocí kardiokografu (CTG) přes ultrazvukový doppler nebo skalpovou elektrodu (STAN) kontinuálně snímající srdeční frekvenci plodu a jeho reakci na děložní kontrakce matky.

V souladu se základním předpokladem, že porod je obvykle normální, fyziologická životní událost, používají porodní asistentky technologie pouze tehdy, když je jejich užití indikované, když zlepšují stav a komfort matky a dítěte a zlepšují porodní výsledky.³ U zdravých žen s normálním (fyziologickým) porodem by měly porodní asistentky sledovat stav plodu metodou intermitentní auskultace (IA).

¹ Maude RM, Skinner JP, Foureur MJ. Putting intelligent structured intermittent auscultation (ISIA) into practice. *Women Birth* 2016;29:285-92.

² Lewis D, Downe S. FIGO consensus guidelines on intrapartum foetal monitoring: Intermittent auscultation. *Int J Gynaecol Obstet* 2015; 131:9-12

³ International Confederation of Midwives. Appropriate Use of Intervention in childbirth. ICM website 2011

Rutinní elektronická fetální monitorace s sebou nese vyšší míru intervencí, ale zároveň nezlepšuje porodní výsledky u novorozence. Provází ji jednoznačný nárůst císařských řezů, vyšší míra instrumentálních porodů a dalších intervencí, aniž by docházelo ke snížení perinatální mortality a morbidity, s výjimkou snížení výskytu novorozeneckých záchvatů v případě porodů monitorovaných CTG.⁴⁵⁶ CTG omezuje ženy v pohybu a zabraňuje jim měnit polohy během porodu. Je dokázané, že oba tyto faktory významně napomáhají okysličení dítěte během porodu. Výsledky několika metaanalýz a směrnice několika profesních organizací hovoří ve prospěch intermitentní auskultace u zdravých, nízkorizikových žen se spontánním porodem v termínu.⁷⁸⁹

Stanovisko

V souladu se základním předpokladem, že porod je obvykle normální, fyziologická životní událost, v rámci zlepšování zdravotního stavu a komfortu matek a dětí a ve snaze zlepšovat výsledky těhotenství a porodu vyzývá ICM porodní asistentky, aby:

- Používaly technologie pouze, když jsou indikované.
- Sledovaly stav plodu u zdravých žen s normálním (fyziologickým) porodem bez komplikací metodou intermitentní auskultace.

Doporučení

Mezinárodní konfederace porodních asistentek (ICM) doporučuje členským organizacím, aby:

- Uznaly intermitentní auskultaci jako základní kompetenci porodní asistentky.
- Šířily osvětu o intermitentní auskultaci jako optimální metodě.
- Podporovaly metodu intermitentní auskultace u zdravých žen bez komplikací, které rodí spontánně v jakémkoli místě porodu.

4 Devane D, Lalor JG, Daly S, McGuire W, Smith V. Cardiotocography versus intermittent auscultation of foetal heart on admission to labour ward for assessment of foetal wellbeing. *Cochrane Database Syst Rev* 2012: Cd005122.
 5 Nelson KB, Sartwelle TP, Rouse DJ. Electronic foetal monitoring, cerebral palsy, and caesarean section: assumptions versus evidence. *BMJ* 2016;355: i6405.
 6 Martis R, Emilia O, Nurdianti DS, Brown J. Intermittent auscultation (IA) of foetal heart rate in labour for foetal well-being. *Cochrane Database Syst Rev* 2017;2:CD008680.
 7 Lewis D, Downe S. FIGO consensus guidelines on intrapartum foetal monitoring: Intermittent auscultation. *Int J Gynaecol Obstet* 2015; 131:9-12.
 8 Royal Australian and New Zealand College of Obstetricians and Gynaecologists. Intrapartum Foetal Surveillance Clinical Guidelines - Third Edition 2014. Victoria, Australia: RANZCOG; 2014.
 9 Consultation on the NICE Exceptional Review of Intrapartum Foetal Monitoring Recommendations: Addendum to intrapartum [care. RCOG, 2017. at https://www.rcog.org.uk/en/about-us/nga/consultation-on-the-nice-exceptional-review-of-intrapartum-foetal-monitoring-recommendations/.](https://www.rcog.org.uk/en/about-us/nga/consultation-on-the-nice-exceptional-review-of-intrapartum-foetal-monitoring-recommendations/)

Související dokumenty ICM

ICM. 2017. Oficiální stanovisko. Appropriate Use of Intervention in childbirth.
 ICM. 2017. Core Document. Bill of Rights for Women and Midwives ICM. 2014. Oficiální stanovisko. Podpora porodu jako normálního porodu.

Další související dokumenty

Consultation on the NICE Exceptional Review of Intrapartum Foetal Monitoring Recommendations: Addendum to intrapartumcare. RCOG, 2017.

(At <https://www.rcog.org.uk/en/about-us/nga/consultation-on-the-nice-exceptional-review-of-intrapartum-foetal-monitoring-recommendations/>.)

Devane D, Lalor JG, Daly S, McGuire W, Smith V. Cardiotocography versus intermittent auscultation of foetal heart on admission to labour ward for assessment of foetal wellbeing. Cochrane Database Syst Rev 2012: Cd005122.

Lewis D, Downe S. FIGO consensus guidelines on intrapartum foetal monitoring: Intermittent auscultation. Int J Gynaecol Obstet 2015; 131:9-12.

Martis R, Emilia O, Nurdiati DS, Brown J. Intermittent auscultation (IA) of foetal heart rate in labour for foetal well-being. Cochrane Database Syst Rev 2017 ;2 :CD008680.

Maude RM, Skinner JP, Foureur MJ. Putting intelligent structured intermittent auscultation (ISIA) into practice. Women Birth 2016; 29:285-92.

Nelson KB, Sartwelle TP, Rouse DJ. Electronic foetal monitoring, cerebral palsy, and caesarean section: assumptions versus evidence. BMJ 2016;355: i6405.

Royal Australian and New Zealand College of Obstetricians and Gynaecologists. Intrapartum Foetal Surveillance Clinical Guidelines - Third Edition 2014. Victoria, Australia: RANZCOG; 2014.

Přijato na kongresu v Torontu v roce 2017.

Další revize proběhne v roce 2023.

Překlad byl realizován v rámci Projektu Unie porodních asistentek podpořeném v dotačním řízení Úřadu vlády ČR v rámci programu Podpora veřejně účelných aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti rovnosti žen a mužů.